

забезпечує стабільність; Open Banking для інтеграції сервісів із державними платформами, зокрема «Дією». Масового поширення набули безконтактні платежі, біометрична ідентифікація та сучасні системи кіберзахисту [6].

У свою чергу, ПриватБанк забезпечив віддалену ідентифікацію через застосунок «Дія» та реалізував програму «єДопомога» [2]. Ощадбанк розширив дистанційне кредитування через платформу «Ощад Бізнес» і модернізував мобільний застосунок «Ощад 24/7», одночасно підвищуючи рівень кіберзахисту та технічну стійкість відділень [3]. Клієнти монобанк отримали розширені можливості, зокрема купівлю військових облігацій та швидке дистанційне кредитування [4].

Таким чином, досвід українських банків свідчить, що цифрова трансформація не лише підвищує комфорт клієнтів, а також сприяє стійкості та сталому розвитку банківської системи України в умовах воєнного стану завдяки забезпеченню безперервності фінансових операцій навіть у прифронтових зонах. Подальший розвиток цифрових технологій у банківській сфері сприятиме підвищенню фінансової безпеки та інтеграції України у європейський фінансовий простір.

Перелік використаних джерел:

1. Національний банк України. Звіт про фінансову стабільність. Грудень 2024. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/FSR_2024-H2.pdf?v=14 (дата звернення: 29.10.2025).
2. ПриватБанк. URL: <https://privatbank.ua> (дата звернення: 29.10.2025).
3. Ощадбанк. Мій банк. Моя країна. URL: <https://www.oschadbank.ua> (дата звернення: 29.10.2025).
4. Монобанк. URL: <https://monobank.ua> (дата звернення: 29.10.2025).
5. Національний банк України. Річний звіт 2024. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/annual_report_2024.pdf?v=13 (дата звернення: 29.10.2025).
6. Національний банк України. Огляд банківського сектору. Серпень 2024. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Banking_Sector_Review_2024-08.pdf (дата звернення: 29.10.2025).

УДК 336.71

Стельмашук Юлія

студентка групи ПФМ-51

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

Науковий керівник: Крупка Андрій

кандидат економічних наук, доцент

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

МАЙБУТНЄ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ В УМОВАХ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ

У сучасних умовах цифрової трансформації банківський сектор зазнає докорінних змін, які охоплюють не лише технологічну, але й організаційну, регуляторну та культурну складові. Діджиталізація виступає потужним драйвером ефективності, інноваційності та клієнтоорієнтованості фінансових установ. За даними Національного банку України, частка безготівкових операцій у першому півріччі 2025 році перевищила 65% загального обсягу платежів, що свідчить про значний рівень проникнення цифрових сервісів у повсякденне життя населення [1].

Сучасна електронна банківська система активно розвивається, пропонуючи клієнтам широкий спектр інноваційних цифрових продуктів і сервісів, що забезпечують швидкість, безпеку та зручність фінансових операцій. Ключовим трендом останніх років є активне впровадження технологій мобільного банкінгу та штучного інтелекту, які дозволяють банкам

глибше розуміти потреби клієнтів та формувати індивідуальні пропозиції. Отже, серед найбільш динамічних напрямів розвитку електронного банкінгу можна виділити:

- мобільні банківські застосунки (з можливістю миттєвих переказів, оплати комунальних послуг, інвестицій і страхування онлайн);
- інтернет-банкінг із розширеними функціями персонального фінансового менеджменту;
- віртуальні картки для безконтактних платежів та онлайн-покупок;
- системи миттєвих платежів;
- електронні гаманці інтегровані з мобільними пристроями;
- платформи цифрового кредитування та мікрофінансування, що використовують алгоритми оцінки ризиків на основі штучного інтелекту;
- інвестиційні онлайн-платформи та сервіси цифрових депозитів, які дозволяють користувачам управляти активами без візиту до банку.

Активне впровадження цих рішень сприяє формуванню нового формату взаємодії між банками та клієнтами, орієнтованого на прозорість, швидкість обслуговування й індивідуальний підхід.

Одним із найперспективніших напрямів розвитку є концепція відкритого банкінгу (Open Banking), що базується на інтеграції банківських API з фінтех-компаніями. Вона сприяє підвищенню конкуренції на ринку фінансових послуг, стимулює інновації та розширює вибір клієнтів. У 2025 році в Україні налічується понад 250 фінтех-компаній, більшість яких спеціалізуються на онлайн-кредитуванні, мобільних платежах та аналітиці даних [2]. Водночас банки зберігають стратегічну роль як основа фінансової стабільності, поєднуючи традиційні функції з новими цифровими форматами взаємодії.

Впровадження діджитал-технологій змінює і структуру банківських операцій. Системи дистанційного обслуговування, роботизовані консультації (чат-боти), автоматизовані скорингові моделі дозволяють скоротити операційні витрати і зменшити людський фактор. Наприклад, за результатами дослідження McKinsey, банки, які активно застосовують штучний інтелект у внутрішніх процесах, демонструють на 20–30% вищу продуктивність персоналу. Деякі українські фінустанови теж вже інтегрували елементи машинного навчання для оцінки кредитних ризиків і виявлення шахрайства.

Особливої уваги заслуговує розвиток цифрових валют центральних банків (CBDC). НБУ активно досліджує можливість впровадження електронної гривні (е-гривні), яка може забезпечити швидші розрахунки, зниження транзакційних витрат та посилення контролю за грошовим обігом. У світі аналогічні проєкти вже реалізуються у Китаї, ЄС та Канаді. У перспективі поява цифрової гривні може стати ключовим кроком до інтеграції України в європейський фінансовий простір.

Водночас цифровізація несе і певні ризики. Згідно з даними Європейського центрального банку, кількість кібератак на фінансові установи у 2024 році зросла на 35% порівняно з попереднім роком. Тому питання кіберзахисту, безпеки персональних даних та стійкості інформаційних систем стають першочерговими. Банки впроваджують багатофакторну автентифікацію, блокчейн-рішення, системи біометричної ідентифікації та алгоритми виявлення аномалій на базі штучного інтелекту.

Майбутнє банківської системи визначатиметься здатністю установ адаптуватися до цифрової економіки. Серед основних напрямів подальшого розвитку галузі можна виділити:

- впровадження інтелектуальних систем управління ризиками;
- розширення фінансової інклюзії через цифрові сервіси та мобільні застосунки;
- екологізацію фінансових потоків у межах ESG-стандартів;
- розвиток партнерських екосистем банків, IT-компаній і стартапів;
- використання децентралізованих фінансів (DeFi) для підвищення прозорості.

Отже, діджиталізація є не просто технологічним процесом, а комплексною трансформацією банківського бізнесу, яка формує нові підходи до управління та фінансової

стабільності. Українські банки мають шанс стати лідерами цифрової економіки, за умови ефективної взаємодії держави, бізнесу та наукової спільноти.

Перелік використаних джерел:

1. Національний банк України. Кількість та сума безготівкових розрахунків платіжними картками у першому півріччі 2025 року зросли. <https://bank.gov.ua/ua.20.08.2025>. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/kilkist-ta-suma-bezgotivkovih-rozrahunkiv-platijnimi-kartkami-u-pershomu-pivrichchi-2025-roku-zrosli> (дата звернення: 13.11.2025).
2. Українська асоціація фінтех та інноваційних компаній. Презентація Українського каталогу фінтех-компаній 2025: аналітика, динаміка, перспективи. <https://fintechua.org/.22.07.2025>. URL: <https://fintechua.org/prezentatsiyaukrayinskohokatalohufintekh-kompaniy2025> (дата звернення: 13.11.2025).